

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. III. - Broj 34

Ljubljana,
25 augusta
1932

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Da biste progledali!

Vama, skitači i lutalice naše sadašnjice, koji još ne priznate Jugoslovenstvo, koji zaklanjate oči svoje rukama od videla našeg novog života, vama se danas obračamo, vama ćemo danas govoriti o jednoj velikoj radosti, o jednom čudesnom proživljavanju božanskog oduševljenja i zanosa, vama, koji još uvek sumnjate u jedinstvo, govorićemo o jednom događaju koji je potvrdio svu vrednost i lepotu njegovu, da biste i vi to znali i tome se radovali, da biste progledali i jednom već i vi sagledali i poznali istinu!

Prilazimo vam smelim korakom, raspevanog srca i s dušom punom radosti. S naših usana nećete čuti reči pogrdne, niti prelivene gorčinom. Ne dolazimo k vama da vas prekoravamo, nego ćemo pred vas izneti jednu veliku istinu, jedan tako lep događaj, da pred njima morate i vi začutati, ako ih već ne budete hteli priznati i slaviti.

Trebamo i moramo to da vam kažemo, jer onda ćete znati da vaše sumnje ne idu dalje od vas, da vaša zlobna pretkazivanja živu samo u vama, vi, koji još ne možete i nećete da se slijete u novi tok našeg narodnog života; vi, koji još bdenišete u tami minule prošlosti, očekujući zoru, koja se već davno rodila!

A, evo, što hoćemo da vam kažemo. U Češkoslovačkoj, u zlatnome Pragu, u prvim julskim danima ovoga leta, bio je sveslovenski sokolski slet. Dodoše tamo sa svih strana slovenski Sokoli, pobornici velike i sjajne slovenske budućnosti, te se nadmetahu u junačkim igrama i u sokolskim vežbama. Bilo ih je preko šesdeset tisuća, pa ipak držahu tako divan poredak, i među sobom i oko sebe, da ih je svuda pratilo divljenje onih, koji se tamo skupiše da gledaju dela njihovog. Pred izaslanicama naroda i plemena slovenskih; pred posmatračima naroda i plemena tuđinskih; pred licem i očima zlatnoga Praga, tri glavna sletska dana talasalo se čudesno sokolsko more u tako divnom treptanju i izmenjivanju boja i svetlosti; u tako divnom gibanju i zaljublivanju, da tako nešto još nigde i nikad nisu sagledale oči čovečije! Ni stara Helada nije dosegla takvu lepotu, niti je rodila tako divan i snažan zamah narodne množine. Slovenstvo je kroz svoje Sokolstvo u tome stremljenju preteklo sve narode i sva vremena!

Na tome sletu bili smo i mi — Jugosloveni. Bilo nas je preko pet tisuća. Odosmo tamo da zastupamo sebe i one mnoge tisuće Sokola i Sokolice, koji ne mogu tamo otići; odosmo tamo da zastupamo i svojim sokolskim delom da zasvedočimo i proslavimo Jugoslaviju — našu veliku i divnu otadžbinu. Naše sokolske zastave lepršale su se po mnogoljudnim ulicama zlatnoga Praga i u svojim naborima odisele dahom našeg Slovenskog Juga, punoga sunca, mirisa i šumora valova morskih!

Mi, koji takorekuc još juče besmo roblje tuđinsko, idasmo dignuta čela i ponosna pogleda, ožareni lepotom sokolske misli i svešču o jedinstvu, te sobom, svojim delom i poretkom svedočimo pred sudom saznanja naroda da Jugoslavija zaista živi i stremi u svoju sjajnu budućnost. Mi, koji u sokolskim dušama svojim nosimo žed za stvaranjem, besmo u tim danima i pred svima narodima neukloniva potvrda Jugoslovenstva, koje vi, plemenski odvojenici, još ne primiste i ne priznaste, a u koje najviše zbog vas posumnjaše i neki neprijateljski nam narodi.

Plakala je duša naša od neodoljive radosti i ganuća, kada se pred očima našim potvrdila nama znana istina, da Jugoslovenstvo nije san i obmana, nego živa stvarnost, dočarana i dočertana najlepšim nadama i bojama. Burno je udaralo u grudima raspevanog srca, jer je tako živo i neposredno osetilo svu neizmernu snagu i životnost Jugoslovenstva, koje je došlo da nas podigne iz tame zaborava i da nas uzvisi na vrhove života da bismo i mi već jednom sagledali prostranstvo nad sobom i oko sebe; da bismo sa tih vrhova, snažni i mnogobrojni, pozdravljali izlazak sunca kao slobodni ljudi, a ne da čamimo u tammim dolinama razjedinenosti, u večnom strahu od sebe samih i od jačih neprijatelja!

O, zašto i vi ne dodošte na to veliko sokolsko i slovensko slavlje! Da mogoste i vi očima svojim videti, umom razumeti, a srcem osetiti sve

ono što se tamo videlo i zbivalo! Da mogoste i vi videti i osetiti, kako je to lepo biti velik, snažan, priznat i laskavom hvalom uvažavan narod — narod jugoslovenski! I vaša bi se duša opojila tim divnim saznanjem, pa biste bili ponosni na majku svoju — na Jugoslaviju! I ne biste više ostali narikači nad grobom mrtve plemenske prošlosti, nego biste, makar već i umornim nogama, sišli na našu sokolsku stazu, koja nas vodi u lepu i sigurnu budućnost, pa biste postali naši saputnici i satrudbenici!

Da, bili smo u Pragu. Daleko smo bili od Jugoslavije: dve tude zemlje stajale su između nje i nas, dva tuda naroda bila su između nje i zemlje Češkoslovačke, u čijem prestonom gradu mi svedosmo svoja sokolska jata. Pa zašto baš tada, u toj udaljenosti od otadžbine svoje osetismo mi: Srbi, Hrvati i Slovenci, još jaču i još dublju ljubav i odanost prema njoj i njenom imenu? Zašto baš tada osetismo bezgraničnu ljubav jedni prema drugima, a svi skupa prema svome jugoslovenskom narodu? Zašto se tamo ne izdvojismo na plemena i tako se ne pokazamo pred ostalim narodima, nego nastupismo pod jednom zastavom i jednim narodnim imenom?

Vi, sumnjalice i očajnici, zagovarači plemenske izdvojenosti i svišnji čuvari onoga što je prošlo, da li biste umeli dati na ovo odgovor? Kako i čime biste vi sve to objasnili i protumačili? I da li biste vi sve to objasnili i protumačili? I da li biste priznali istinu, koja bi pred vas otuda iskrsla? A, eto, vidite, nije teško to ni objasniti, ni dokazati, jer istina se laže i sama sobom dokazuje. Nisu potrebna usta propovednika i proroka da je kažu i otkriju, jer ona se sobom kao zora videlom sama ljudima objavljuje. A ovde je ova istina: Jugoslovenstvo je potpuno osvojilo duše Sokola i Sokolice, te oni sa velikom radošću svedočiše svu vrednost i svu njegovu opravdanost. Niko od nas, koji smo tamo bili, ne htjede odreći se jugoslovenske zajednice, nego se u nama još dublje udubila svest o tome, kako smo mali i neznatni za trpezom naroda onda kada se delimo u plemena, a kako smo moćni, priznati i uvažavani kao Jugosloveni!

I baš onda, kada se nadosmo pred drugim narodima i daleko od svojih zavičajnih sela i gradova; i baš onda, kada ne osećasmo nad sobom ni vlast ni zapovest zakona; udaljene naše zemlje; i baš onda, kada ne besmo na dohvatu upravljačima naše jugoslovenske države — baš tada se još jače povezasmo ljubavlju i slogom; baš tada se još rešnije združismo u lepe sokolske redove i tamo, pred mnogim narodima i plemenima, rekosmo i dokazasmo, da smo jedan narod, istovetan i nedeljiv na celom prostoru jugoslovenske zemlje!

Neka ostanu blagosloveni ti veliki sokolski dani, u kojima već i po stoti put uverismo i sebe, i vas, sumnjalice i očajnici, i sve narode, da Jugoslavija bitiše i živi, da se jača i utvrđuje, da bruji i zvoni sva od zvukova i pesama mladosti i života, stvarajući svoju budućnost snažnim zamahom i visokim poletom! Neka ostanu blagosloveni taj divni sveslovenski sokolski slet, jer i on bi velikim ispitom o snazi i vrednosti Jugoslovenstva; jer i on bi istinito svedočanstvo o jedinstvu plemena jugoslovenskih, u koje sumnjate vi, proroci posebnosti, koji se odrekoste velike matere svoje, i zaboraviste na mleko iz nedara njenih, kojim vas je othranila i postavila među narode!

Mi, Sokoli, proslavimo mater svoju i uzveličasmo ime njeno pred mnogim narodima. Mi zasvedočismo sobom i delom svojim vrsnoću naroda jugoslovenskog i opravdasmo ga pred onima, koji verovahu i veruju u život i budućnost njegovu. Razglasismo tamo ime zemlje naše, i besmo uzrok i povodom da se ona tamo spominje i pohvaljuje. Trobojnu zastavu našu ponosno istaknismo na uzvišenom mestu, i ona je bila i tamo dokazom, da su Jugosloveni narod, koji i u najvišim tečajima i stremljenjima čovečanstva, stupa među narodima koji su predvodnici. Mi, Sokoli, dadasmo o tome potvrdu i svedočanstvo neporecivo.

I zar bi sada mogli oćutati a da ne kažemo baš vama, bacači prepreka na staze naše, da je Jugoslavija znana i hvaljena, da narodi u nju veruju i da

budućnost njenu priznaju? Zar bi mogla sada ostati nema naša usta, kada nas razdragana duša nagoni da vam kažemo ovu veliku istinu: Jugoslovenski narod ima presto svoj u Sabornoj dvorani i svuda je već znano ime, moć i slava njegova! Nemoćno je protivljenje svačije da ustavi i spreči uzdizanje i širenje njegovo, niti će pakost ičija osporiti osveštana njegova prava! Uzvišen i moćan, mlad i ponosan, stremi on svome cilju u sunčanoj budućnosti, ostajući spokojan i pribran pred svima onima koji ga zasipaju pakostima i uvredama.

I zar bi mogli sada oćutati a da vas ne pitamo: Čime vi proslaviste svoj narod i razglasiste njegovo ime? Kojem su cilju okrenute vaše zamućene oči i što vi nazirete u dalekoj budućnosti? Što hoćete vi i koji su putevi vašeg stremljenja? Da li možete praznim sumnjama i oćajanjem pred životom opravdati odricanje svoje? Još nikada se ne osmeliste da nam to kažete! Kada ćete nam već jednom reći, za čime narićete i protiv čega ne-godujete?!

Zašto se protivite Jugoslovenstvu i zašto nećete da se pomirite s njime? Zar vam je tako draga vaša sitna posebnost da ostanete slepi pred blistavom lepotom ostvarenog sna otaca i dedova vaših? Zašto strepitate, zašto bežite od ove velike i čudesne jave? Od čega se ubojaste, braćo po krvi i jeziku, a tuđini po protivnim težnjama vašim? Da li se ubojaste od utapanja vaše sićušnosti u veliko i moćno Jugoslovenstvo? Ili od čega zazirete, kad neprestano odrićete ovo što postoji i što se dograđuje?!

O, nemoćni i oćajni, zar ne možete da sagledate lepotu ovog velikog zbivanja! Zakon mužnosti i snaga krvi traže da se sliju naše tri plemenske posebnosti u novu i veliku sadržinu! Potreba samoodržanja i iskusno sabrano kroz vekove naređuje utapanje i sjedinjavanje, a vi biste hteli da budete zapreka tome velikom zbivanju i propovedate protivljenje! A zar bismo mogli ostati na svojim malim peskovitim sprudovima kada bi nabujala reka vremena i burnih događaja? Zar bismo mogli oćploviti u daleku luku svoje budućnosti na malim brodovima svojim uz uzbuđenju pučini života i sudbine? Zar je bolje biti osamljeni i mali potok, koji još od prolećnog sunca i vetrova usahne već kod podnožja izvorne planine svoje, nego bujna i moćna reka koja struji u zagrljaj dalekome moru? Zašto vi danas bežite od jedinstva, kada ga kroz vekove snivahu i čekahu oči i dedovi vaših? Zašto vi odrićete Jugoslovenstvo, vi, koji ste ostarili duhom i poletom, a ne znate i ne vidite druge puteve našem spasenju od tužne i gorke prošlosti?

A eto, znajte, život je neumitan; nezaustavljeno teče svojim koritom i nosi napred one koji uskaču u struje njegove, a oni koji sede i čame na obalama, ostaju za tokom njegovim i bivaju zaboravljeni. Oblici života i poredak među ljudima obnavljaju se, ali se nikad ne povraćaju u istom vidu. Zašto vi nećete da shvatite tu jasnu istinu, nego i dalje ostajete uporni u svome protivljenju?

Život i budućnost pripadaju onima koji su spremni na žrtvu, dok upornima u svojoj sebičnosti otvaraju se ponori pod nogama njihovim. Mi žrtvovasmo svoje plemenske radosti i bolove pred uzvišenim oltarem jugoslovenske budućnosti. Mi se krenusmo na vrhove lepšega života, a kod podnožja njihovih ostavismo grehove i zablude stečene u prošlosti, da ne bismo pod bremenom njihovim klecali i sturali. I, eto, mi sada imamo pred sobom put svoj, imamo svoj sokolski cilj kome stremimo i hitamo, imamo jugoslovenske težnje koje je treba dostignuti i snove koje treba ostvariti. Povrstani i odvažni, ožareni lepotom velikog stvaranja, idemo smelo napred i u sebi i u zenicama svojim nosimo sjaj vere u budućnost i Jugoslovenstvo!

A vi, što vi gledate pred sobom? Čime se vaša duša zanosi, i kod kojih nesebičnih želja zatalasa vam se srce u grudima? Što mislite vi sagraditi svojim sumnjama i oćajanjem? Kuću će vas odvesti vaše protivljenje?

Moramo tako da vas pitamo sada, naročito sada, jer se iz Praga vratismo još više osnaženi verom u Jugoslovenstvo, jer sada još više zbijamo sokolske redove svoje, mi, koji smo bili i ostajemo prethodnica Jugoslavije. Moramo tako da vas pitamo, jer treba da vas probudimo iz vaše duboke uspanosti; jer treba i vi da gledate ra-

PROF. DR. KAREL VAJGNER, dekan medicinskog fakulteta Karlovoj sveučilišta u Pragu:

Tirš i problem zdravlja malog naroda

(Nastavak.)

Nastojanja Tirša za telovežbom proizlaze dakle iz studija antike te iz lične njegove potrebe da ojača svoje neoptorno telo: cilj pak ovog svog nastojanja on formulise u tom pravcu, da je potreban svestrani i harmonički razvitak celog čoveka i celokupnog naroda. — Zašto je potreban narodu takav razvitak? Za borbu o biti, za njegov život, za uzdržavanje i razvitak života. U ovoj se koncepciji opaža Darvinova nauka o borbi za život kao činitelju, koji osigurava postepeni razvitak. Živim stvorovima svojstvena je sposobnost promene: borbom za život nastaju nove i opet nove mogućnosti promena. Darvinizam je pokušaj razlaganja razvitka najrazličitijih oblika bilinskih i životinjskih bića. Ali ne samo to: Darvinova nauka duboko i pronicavo zahvatila je i u mišljenje ljudstva te je brzo bila i aplicirana na razvitak ljudskog života. Na koji pak način, to nam lepo kaže Albert:

»Jedna reč Darvina uzbudila je celo tadašnje doba: borba za opstanak. Na gospodarska, narodna i politička pitanja počelo se najednput da gleda sa prirodonaučnog gledišta. U naukama o prirodi tražilo se je onaj sud, koji je imao da odlučuje o moralnim pitanjima. Sankcionisana je bila ova formula: Ko iz koža, taj iz toga. U čoveku probudila se opet ona solidarnost sviju životinja, o kojoj je već govorio Rokitsanski. Homo homini lupus postalo je načelo. Čovek kad se zamisli vidi ispred sebe prve pokuse ljudske kulture: javlja mu se božanski starac Homer, Platon, Sokrat; čuje velebiti hor grčke tragedije, sjaj rimskih imperatora i uzdahe hrišćanskih mučenika. To su dva sveta, dve istine: priroda i kultura, materija i duh, pokret i misao, kozmos i istorija.«

Tirš po uzoru drugih priklanja se sociološkoj misli borbe za život, za razvitak naroda i ljudstva uopće, a svog sopstvenog naroda posebice te kaže: »Sva istorija svedoči o tome, da i privatni i javni život nije ništa drugo, nego tvrda i neprekidna borba.«

»Sva istorija svemira uopće i čovečanstva posebice, većita je borba za biti i opstanak, u kojoj podleže i gine sve ono, što nije sposobno za život i što je štetno po celinu, ostavljajući za sobom samo svoj trag kao okamenina u slojevima kamena ili pak u slojima knjige, koja se zove istorija.« I dalje: »To je sve dokaz, da nikakva pa ni najslavnija prošlost, već samo zdrava i radina sadašnjost jamči narodima budućnost. Ako narodi ne napreduju, nazuđuju, izumiru iznutra i sveopći tok događaja nemilosrdno otklanja s puta sve ono, što je u svojoj unutrašnjosti trulo i što u općem životu nema više nikakve vrednosti. Jer za prirodu vredi samo opći život, slično kao što u svakom zdravom ustroju celina vredi više nego delovi i pojedinci. Ova borba za život i opstanak, kao najviši prirodni zakon, ne znači ništa drugo nego da mora uvek da propadne i isčezne onaj deo, koji se protivi i preti celini, a to sve u cilju, da onaj zdravi deo oстане u mogućnosti daljnjeg punog života i opstanaka.«

Borba za život, borba zajednička prirodna je sila, ali zajednička pomoć je od mnogo jačeg učinka nego zajednička borba, kaže Krapotkin. Tirš anticipira hipotezu o borbi za život u krasnoj koncepciji Alberta te polaže važnost na zajedničku pomoć; on dakle nije nikada priklanjao mrtvoj materiji, telesnoj snazi i grubom nasilju nego je uvek verovao u ljubav kao u princip koji vodi zemaljski život; on je vero-

vao u pobedu duha; nikada ne postoji borba sviju u podobi individualne ili kolektivne nasilno egocentrične borbe, nego kao razvitak sviju snaga i sposobnosti pojedinaca u plemenitoj borbi za razvoj evolucionim putem, za napredak celine, naroda i čovečanstva. U gruboj borbi valja jedino gruba sila, kvantitet. U gruboj borbi mora da pobeđi velik narod manjeg. Zato Darvinova nauka u pojmovanju grube borbe tvrdi, da je sila iznad prava. Tirš opet obratno tvrdi kad kaže: »Čim manji je naš broj, tim više se računa na svakog između nas!«

Dalje kaže Tirš: »Pre svega iz ovo- ga proizlazi istina, da narodi, baš što su manji, moraju da budu tim marljiviji, da bi i pored svog malenog broja bili i ostali valjani članovi čovečanstva, i da moraju u svemu tome više da pazе na zdravi razvoj i napredak. Jer kod malih naroda se zastoj i izopačenost lakše i brže rašire po čitavom telu, a kod velikih naroda može dugo da potraje, pre nego što krležavost zahvati svu tvar i svlada život. Ovo nam naravno nalaze da budemo življi i oprezniji. Pa ko ne bi htio da radi i da bude oprezan? Ta iz toga nam baš proizvire i sigurnost, druga istina, da nijedna vanjska moć, nijedna stvarna i surova sila sama po sebi ne uništava narode, te da je život naroda, dokle se razvija na suncu istine, dobra i opšteg napretka, u ovom smislu neranjiv kao sunčana zraka i da ga ne mogu pobediti ni pogubiti nikakve sile tamne, laž i nasilje.«

»Prvi i opšti je naš cilj, da smo pre nego drugi pozvani da očuvamo svoj narod pri u onoj svestranoj čvrstoći, koja ne dopušta narodima da izumru, pri onoj trajnoj i čiljoj snazi pri onom zdravlju telesnom, duševnom i čudorednom, koje ne dozvoljava, da bi se pojavila kakva pokvarenost i kakav zastoj, kakvo nazadnjaštvo, taj najgori, upravo ubitačni zločin, koji se može da počini na narodu.«

»Fizičko zdravlje i fizička sila jesu prvi uveti radne sposobnosti, koju može da umanji svaka bolest i svaka nemoć, svaki nedostatak sile i čvrstoće tako, da ona gubi na svojoj vrednosti. I kada je kod jednog pojedinca gubitak snage malen — a taj gubitak je mnogo puta samo malen — pri hiljadama, pri milijunima ljudi taj se gubitak uvećava u veliku svotu, što pri materijalnoj i duševnoj proizvodnji ukupno čini ogroman gubitak te predstavlja u narodnoj privredi jednu veliku nenadoknadivu štetu. Ova narodno privredna strana je tako važna, ova istina je tako neizbežna i u stručnjačkim krugovima tako opće poznata, da sama po sebi pobeđuje sve predrasude i kod onih, koji se bahate svojom važnošću i znanjem.«

»Od zdravlja i telesne snage te otpornosti ovisi radinost naroda, njegova radna snaga, vek pojedinca, a time i množina te naročito i kakvoća njegove materijalne i duševne proizvodnje; od toga ovisi pače i njegova snaga odbrane, dalje neslomivost, istrajnost i moralna jakost, dakle osobine, koje su za narod tim važnije, čim je manja njegova brojčana snaga.«

Tirš je bio prvi, koji je jasno razumeo u zdravstvenom pogledu cilj telesnog uzgoja i njegovu veliku narodno privrednu vrednost, rekavši: »Fizičko zdravlje, fizička snaga — to je prvi uvet radne sposobnosti. Svaka nemoć može da ju zadržji, svaka bolest oslabi, svaki nedostatak da prouzrokuje gubitak na snazi i vrednosti.«

(Svršice se.)

danje rujne i blistave zore; jer treba i vi da kličete i da se radujete nad velikim zbivanjem i slivanjem u blagoslovenoj zemlji vašoj, u dugo čekanoj Jugoslaviji!

Sažaljenje nad patnjom i strahom vašim naglano nas je da vam sve ovo kažemo, ne biste li i vi već jednom videli uzaludnost svoga protivljenja zakonima i sili novoga života; ne biste li se i vi već jednom oslobodili straha od Jugoslovenstva, vi, koji do sada ne htedoste ni slušati istinu o njemu, ne-

ovo prstima ruku zapuštite uši svoje, da ne biste čuli ni ime njegovog!

I sve vam ovo rekosmo iz ljubavi. Nije u srcu našem zla radost, niti je duša naša obuzeta likovanjem nad oćajanjem vašim, jer ne htedosmo da vas uzimimo i otuđimo od sebe, nego da vas uzdignemo i približimo sebi. Budimo vas iz tame vašeg odricanja i dozivamo na videlo dana, da biste sklonili voo sumnje sa očiju vaših: da biste progledali!

Radovan Jovanović — Kavadar.

LOVENKO SOKOLSTVO

Skoro tisuću sokolana u Češkoslovačkoj

Već pre rata postojala je kod svih sokolskih društava, pa bilo to u ČOS kao i u drugim sokolskim savezima, da što pre podinu svoj sopstveni krov. Ali teške prilike nisu tada dozvoljavale podizanje sokolana bez velikih žrtava. Češkoslovačko Sokolstvo, iako već pre rata veoma jako razvijeno, ipak je imalo još 1913 godine samo oko 140 sokolana, sagrađenih u najvećim mestima, po najjačim društvima. Danas, posle više od jednog decenija slobodnog života u slobodnoj državi, češkoslovačko Sokolstvo ima već oko tisuću vlastitih sokolskih domova, a ima i nekoliko društava, koja imaju i po dve sokolane, jednu iz doba pre rata, a drugu modernu iz poslednjih godina. Po statistici ČOS iz 1930 godine, od nekih 3300 sokolskih jedinica u Češkoslovačkoj već 922 društva imala su svoju sopstvenu vežbaonicu. Iz pomenutih podataka vidi se, da je posle prevrata u Češkoslovačkoj bilo sagrađeno svega 780 novih sokolana.

Sokolska letnja vežbališta u ČOS

Sasvim pravilno je naziranje, da svaka telesnougovna organizacija, svako društvo, svaki klub provoda svoj program po mogućnosti što više na prostom vazduhu, razume se, na letnjem vežbalištu, koje mora da bude u tu svrhu pravilno udešeno. Sokolstvo, kao jedna od najvećih telesnougovnih organizacija, usvojilo je potpuno ovo načelo, što je u velikoj meri baš zasluga modernih nazora tehničkog vodstva. To se najbolje vidi iz činjenice, da je n. pr. ČOS imala po svojim društvima prema zadnjoj statistici iz 1930 godine ukupno 2367 letnjih vežbališta, što znači, da je od 3300 jedinica više od 1/3 imalo svoje sopstveno ili barem pozajmljeno letnje vežbalište. I tako nije bilo potrebno da se za vreme velike vrućine vežba po slabim ventiliranim vežbaonicama. Ako dalje pogledamo, da je još pre rata u čitavoj ČOS imalo samo pet jedinica svoje letnje prostorije, onda tek vidimo ogroman napredak u ovom pravcu posle rata i oslobođenja. Poželjno bi bilo, da bi što pre svaka jedinica imala pored svoje vežbaonice u neposrednoj blizini također i svoje letnje vežbalište.

Spomen-ploča Praškog Sokola na Fignerovoj sokolani

Matično društvo celokupnog Sokolstva, Praški Sokol, otkrilo je na svojoj staroj sokolani, koju mu je još 1863 godine podigao njegov prvi stariša br. Figner, jednu spomen-ploču svom starišini, a za koju je napisala tekst sama s. Renata Tirševa, kći Fignera i supruga dr. M. Tirše. Arhitektonski nacrt ploče izradio je br. prof. dr. A. Mendl sa praškog sveučilišta. Otkriće spomen-ploče izvršeno je 2. augusta, i to bez ikakvih većih svečanosti, sasvim u društvenom okviru. Na samoj ploči nalaze se sledeće reči: »Ovu zgradu, sagrađenu 1863 godine Praškom Sokolu po njegovom prvom

Govor brata Đure Paunkovića, II zamenika saveznog starišine na, I tečaju Prosvetne škole Saveza SKJ u Novom Sadu 13 VIII o. g.

Na prvom tečaju Prosvetne škole Saveza SKJ u Novom Sadu, o čemu smo pisali u prošlom broju, održao je II zamenik starišine Saveza br. Đura Paunković ovaj značajan govor, koji smo u mogućnosti da sada naknadno donesemo, da bi njime upoznali i naše najšire sokolske redove. Brat Paunković rekao je:

Braće i sestre!

Posle napornog rada na Vašem tečaju, ja ne želim da Vas sestre i braćo mnogo zamaram jednim novim predavanjem, ali smatram za dužnost da baš Vama kao sokolskim prosvetnim radnicima napomenem jednu okolnost za koju držim da je od osobite važnosti za pravilan rad i razvoj Sokolstva, a to je:

Držite uvek visoko, podvlačite i uvek stojte čvrsto na principu, da je Sokolstvo organizacija čisto privatne inicijative, da je rad u Sokolstvu dobrovoljan, da se Sokoli pokoravaju svojevolejno strogoj disciplini ali samo onoj koja dolazi od sokolskih instancija, određenih organizacijom i našim pravilima. Ne dopuštajte da se ma ko bio meša u naše unutrašnje stvari i u naš unutrašnji život, a svaki slučaj, u kome bi neko pokušao da to čini, saopštavajte Savezu.

Vi, koji radite na terenu, upoznati ste sa svima teškoćama s kojima je taj rad skopčan. Vi vrlo dobro znate što se prebacuje današnjem Sokolstvu te mislim, da ćete Vi najbolje moći odbiti sva prebacivanja ako se strogo

starešini br. Jindrihu Figneru, koji je u njoj i umro 15. novembra 1864, posvetilo je veliko delo njegovo i prvog načelnika brata dr. Miroslava Tirše, koji je u njoj stanovao 12 godina. Vežbaonica bila je posvećena Sokolu, da bi se u njoj jačali češki muševci i češka omladina u plemenitom takmičenju te da bi se u njoj uzgajala nova pokoljenja, zdrava duhom i telom, spremna za službu narodu i otadžbini. Neka taj dom, nazvan Fignerov dom, pokazuje kao kolevka velikog sokolskog bratstva celokupnog Sokolstva i njegovom naraštaju te svim vernim Čehoslovacima državljanske vrline i rodoljubnu poštivost, kojom je prvi sokolski stariša postavio ovaj dom kao svetao primer.

Sokolsko društvo u Tatranskoj Lomnici

Na samom podnožju Velike Tatre, u Tatranskoj Lomnici, gde je živio nekoliko godina bolesni stariša ČOS brat dr. Josip Šajner, osnovano je pre nekoliko dana sokolsko društvo sa već priličnim brojem članstva.

Rektor sveučilišta u Bratislavi Sokolstvu

Predsedništvo ČOS primilo je od rektora Komenskog sveučilišta u Bratislavi medalju univerziteta zajedno s pismom, u kojem se kaže: »Ocenjujući iskreno i sa zahvalnošću moralnu snagu sokolske misli, koja se u tolikoj meri iskazala pri stvaranju češkoslovačke države kao i u radu za oslobođenje Slovačke, čast mi je u ime Komenskog univerziteta pokloniti Češkoslovačkoj obci sokolskoj u Pragu prilikom svečanosti dana IX svesokolskog sleta i proslave stogodišnjice rođenja osnivača Sokolstva dr. Miroslava Tirše, sveučilišnu kolajnu, izradenu na uspešnom osnivanju Komenskog sveučilišta. Želeći dalji uspešni razvitak sokolskoj misli pozdravlja izrazima najvećeg poštovanja — Orel, rektor.»

Iz Saveza ruskog Sokolstva

Na V velikoj skupštini posle svesokolskog sleta u Pragu donešen je zaključak, da se iz naziva ovog saveza ispusti dodatak »za granice« tako, da se sada i rusko Sokolstvo naziva samo »Sojuz ruskog Sokolstva«. Dalje je ova skupština zaključila, da se mogu kod pojedinih ruskih sokolskih društava osnivati i sokolske čete na način, kao što se to provoda u jugoslovenskom Sokolstvu. Isto tako se je završila i debata zastupnika pojedinih župa na glavnoj skupštini zbog kroja, međutim što se tiče samog sedišta saveza među delegatima nije postignuta saglasnost. Delegati iz Jugoslavije i Francuske tražili su naime, da se napusti Prag kao sedište saveza te doneše odluku, da za buduće razdoblje bude sedište u Beogradu. Međutim posle tajnog glasanja pokazalo se, da u ovom pitanju nije postignuta saglasnost, te je skupština završena eksodusom jugoslovenskih i francuskih delegata. Sedište je dakle ostalo i za buduće, do naredne skupštine, u Pragu.

držite gore iznešenih principa o samostalnosti Sokolstva.

Jedino slobodno Sokolstvo, bez ikakvih stranih a naročito političkih uticaja, može da ispuni one visoke zadatke, koje je samo sebi postavilo i da ispuni one nade koje se u njega polažu.

Sokolstvo ne sme da bude ničija politička štafaža već mora uvek i u svima prilikama da zadrži stav slobodne organizacije, koja poštivno ali dobrovoljno radi na ostvarenju svojih sokolskih ideala, na dobro Kralja i naroda. O ovoj principijelnoj stvari nema za nas Sokole kompromisa ako ne želimo da izgubimo pravo na opstanak.

Ako i kad svi Sokoli budu prožeti ovim principima i ako se svi budu istih strogo pridržavali, onda će Sokolstvo biti jako, te tako i faktor sa kojim se mora računati. Sokolstvo koje je podložno raznim a naročito političkim uticajima postaje slabo, neotporno i biće osuđeno na laganu ali sigurnu propast.

Na Vama je, draga braćo, da uputite naše sokolsko članstvo, da se strogo i neotstupno drži gornjih principa, jer će samo tako moći reći da je u ovom pravcu ispunilo svoju sokolsku dužnost.

Tvrdo verujem, draga braćo i sestre, da ćete sve što ste ovdje naučili, sa uspehom prenositi u naše sokolske redove, a Vašim vrednim i poštivnim nastavniciama kao i Vama neka je na trudu iskrena hvala. — Zdravo!

Zahvala Nj. Vel. Kralja Češkoslovačkoj za srdačni prijem naših Sokola i vojnika u Pragu

Češkoslovački poslanik na našem dvoru br. dr. Flider bio je pozvan ovih dana od Nj. Vel. Kralja na Bled te je tom prilikom Nj. Vel. Kralj umolio poslanika da pred predsednikom br. dr. Masarikom kao i pred čitavim češkoslovačkim narodom bude tumač Kraljeve iskrene zahvalnosti za srdačni prijem, koji je u Češkoslovačkoj na prošlom svesokolskom sletu priredjen jugoslovenskim Sokolima i vojnicima.

Sastanak za pokrajinski slet u Ljubljani

Načelnništvo Saveza SKJ sazvalo je za 4. septembra u 9 časova pre podne u prostorijama Ljubljanskog Sokola (Narodni dom) sastanak u svrhu dogovora o pokrajinskom sletu Saveza SKJ, koji će se prema zaključku poslednje savezne glavne skupštine prirediti u Ljubljani 1933 godine.

Dr. Ivan Tavčar

(Pred 28. augusta)

U mesecu augustu pada rodendan jedne od najznačajnijih ličnosti iz napredne javnosti našega naroda slovenačkog imena, ličnosti, čije delo ima svog udela također i u životu našega Sokolstva. Već lanske godine u augustu protoklo je od rođenja te ličnosti — dr. Ivana Tavčara — osamdeset godina. Kako je pak ta obljetnica mimo nas prošla skoro neopazeno, doljić se da se toga muža kremenitog značaja setimo barem ove godine, iako post festum.

Dr. Ivan Tavčar rodio se 28. augusta 1851. godine u Poljanama nad Škofj. Osnovnu školu počeo je da polazi kod kuće, a nastavio ju je u Ljubljani, gde je i stupio u gimnaziju, položivši maturu 1871. U jeseni te godine upisao se na pravni fakultet u Beču te je već 1875. promoviran na čast doktora prava, iako je bio vrlo aktivan član visokosokolskog društva — bečke »Slovenije«, u kojoj je bio voda mladoga »križa«. Još iste godine nastupio je u Ljubljani mesto kancijepista u odvetničkoj pisarni; 1877. preselio se u Krenj, a 1880. ponovno se vratio u Ljubljani, gde je, otvorivši 1884. vlastitu odvetničku pisarnu, ostao sve do svoje smrti 19. februara 1923.

Javno delovanje dr. Tavčara bilo je usmereno u dva pravca: u literarnom i političkom. Kao literat pripada takozvanim romantičkim realistima i njegove pripovesti kao i njegovi romani tvore danas, pored Jurčičevih i Kersnikovih spisa, najobjavljenije štivo slovenačkog seljaka. Ta ko bi se tome mogao i da čudi! Jer bilo da je uzimao građu iz istorije ili iz svakidnevanog života, uvek ju je obrađivao tako, da bi slovenačkom čoveku segao do srca. Nije treba drugo pročitati nego njegova poslednja dela »Cvetje v jeseni« i »Visoko kroniko« i odmah ćemo razumeti, da je pripovedač takve kvalitete morao da se duboko ukoreni u narodu. Znao je naravno da okrene pero također i drugojačije; to dokazuje n. pr. politički nabrušena crtica »Izglubljeni bog« te po nazorima »doktora Niemaha« (Mahnica) napisana satira »4000«. Ali ne samo da se bavio lepom knjigom, već je također pisao i iz područja pravnih nauka. — Drugi pravac Tavčarevog javnog delovanja bio je politički. Počeo ga je ne-

Na ovaj sastanak pozvani su načelnici i načelnice župa, koje će sudelovati tome sletu, a to su: Ljubljana, Kranj, Novo mesto, Celje, Karlovac, Maribor, Sušak-Rijeka, Varaždin i Zagreb. Osim toga na taj sastanak pozvani su starišine, načelnici i načelnice ljubljanskih društava, te članovi saveznog načelnništva i tehničkog odbora.

Na tom sastanku povećale se razgovor o tehničkim pripravama za slet, o broju članstva u prostim vežbama, o datumu, kada se slet ima da održi i t. d.

Pitanje ovog pokrajinskog sleta postalo je već aktuelno i naša je dužnost da tim sletom proslavimo što veći članstvenje i dostojnije 70. godišnjicu ustanovljenja prvog sokolskog društva na slovenskom jugu.

Ispiti za suce u odbojci

Ponovno se upozoravaju sva ona braća, koja su se javila da će polagati ispite za suce u odbojci, da dodu dne 28. o. m. u 8 časova ujutro na letnje vežbalište Sokolskog društva Maribor-matica, Samostanska ulica.

Načelnništvo Saveza SKJ.

kako prilazec mu baveći se perom, kada je naime 1881. godine vodio mesto obolelog Josipa Jurčiča uredništvo lista »Slovenski Narod«, koji je stvarno uređivao također još po Jurčičevoj smrti preko jedne i po godine. U političkom životu zastupao je sve više radikalni, levičarski smer, ali je unatoč tome — kasnije moguće baš radi toga — postigao sve, što je mogao da Slovenac postigne u svojoj političkoj karijeri, počam od općinskog odbornika do ljubljanskog načelnika, od pokrajinskog poslanika do pokrajinskog odbornika i državnog poslanika, a po prevratu bio je u pokrajinskoj vladi u Ljubljani poverenik za prehranu, kasnije pak također i narodni poslanik u jugoslovenskom parlamentu.

Nas pak još više zanima Tavčarevo sokolovanje. Značajno je za nj, da je već 1882. godine — dakle u dobi od jedva 31. godine — izabran za starostu ljubljanskog Sokola. Za tu funkciju usposobljavala su ga njegova odlična svojstva: mladenački zanos i odvažnost, čelican značaj, neograničena ljubav prema narodu i rodnoj grudi, neodvisnost od svih predrasuda, slobodoumnost, umetnička nadarenost, odličan dar govora i sjajan nastup. Sve je to bilo uzrokom, da se je Ljubljanski Sokol takorekuc preko noći silno razmahao i da su u sokolske redove stupili ljudi, koji su do tada stajali po strani. Kada je pak Tavčara skoro svega obuzela politika, napustio je za više godina mesto staroste, ali zanimanje za sokolsku stvar u njemu pri svemu tome nije prestalo. Naprotiv: kada se je 1904. godine održavao u Ljubljani I slovenski svesokolski slet, predsednikom bio mu je dr. Tavčar kao starosta ljubljanskog Sokola. Tada su se udarali temelji Slovenske Sokolske Zveze. Kumovao je dakle i njemu ustanovljenju i time važnoj instituciji, koja je imala nedogledan značaj za sav daljnji razvoj sokolske misli u jugoslovenskom narodu. Svima svojstvima, koja su mu podavala kvalifikaciju da je u Sokolstvu zauzimao tako vidno mesto, stajalo je na čelu najodličnije: bratstvo, bezuslovno bratstvo! I to je zapravo sve!

Tome mužu, koji je nesumnjivo bio Sokol dušom i telom, neka je u Sokolstvu častan spomen! — M. K-č.

Iz telovežbačkog sveta

DEFINITIVNA BILANCA X OLIMPIJADE

Poslednja Olimpijada donela je ceo niz novih rekorda, a i mnogo iznenađenja po svojim uspesima. Posebno se odlikovala po uspesima Amerika, a i Italija, koja se plasirala na drugo mesto, a najsenzacionalniji su svakako uspesi Japanaca, koji su u plivanju skoro nadmašili Američane, dok je Nemačka u svakom pogledu razočarala.

Od celokupnog broja 114 zlatnih medalja, koje su podeljene olimpijskim pobjednicima, Amerika ih je odnela 39, Italija 12, Francuska 9, Švedska 9, Japan 7, Engleska 5, Finska 5, Mađarska 6, Australija 3, Nemačka 3, Holandija 2, Kanada 2, Irska 2, Argentina 3, Češkoslovačka 1, Austrija 1, Indija 1, Poljska 2 i Južna Afrika 2.

Klasifikacija:

Uzev u obzir tri prva mesta pojedine nacije po broju tačaka plasirale su se ovako:

1. Amerika sa 215 tačaka; 2. Italija sa 69; 3. Finska sa 45; 4. Francuska i Švedska sa 43; 6. Nemačka i Japan sa 39; 8. Mađarska i Engleska sa 30; 10. Kanada sa 21; 11. Holandija sa 15; 12. Australija i Poljska sa 12; 14. Argentina sa 11; 15. Južna Afrika sa 10; 16. Češkoslovačka i Austrija sa 8; 18. Ir-

ska sa 5; 19. Danska i Meksiko sa 4; 21. Indija i Litva sa 3; 23. Švicarska, Filipine i Nova Zelandija sa 2; 26. Urugvaj, Španija i Grčka sa 1 tačkom.

Od 19 nacija, koje su uzele učešća na olimpijskim igrama, 28 ih je dobilo olimpijske medalje, i to zlatne za prvo, srebrne za drugo i bronzane za treće mesto u pojedinim takmičarskim disciplinama.

Lista pobjednika:

Pobjednici u lakoj atletici: u trčanju na 100 i 200 m prvak je ernac Tolan (USA), u trčanju na 400 m Carr (USA), na 800 m Hampson (Engleska), na 1500 m Beccali (Italija), u tako zvanom steeple-trčanju na 3000 m Iso-Holo (Finska), na 5000 m Lehtinen (Finska), na 10.000 m Kusočinski (Poljska), na 110 m sa zaprekama Saling (USA), na 400 m sa zaprekama Tysdall (Irska), u hodanju na 50 km Green (Engleska), u maratonskom trčanju na 42 km Zabala (Argentina), u skoku u vis Mac Naughton (Kanada), u skoku u dalj Gordon (USA), u skoku s palicom u vis Miller (USA), u troskoku Nambu (Japan), u bacanju diska Andersen (USA), u bacanju čekića O'Callaghan (Irska), u bacanju koplja Järvinen (Finska), u bacanju koplja žena Dietrickson (USA), u bacanju diska žena Copeland (USA), u trčanju na 100 m žena Valasijević (Poljska), u trčanju žena na 80 m sa zaprekama Dietrickson (USA), u stafetnom trčanju žena na 400 m momčad USA, u muškoj stafeti na 400 m USA, u skoku u vis žena

Shilley (USA), u deseteroboju Baush (USA) i u muškoj stafeti na 1600 m momčad USA.

Pobjednici u biciklistici: u pračenju momčadi Italija, u krilnoj vožnji Van Egmont (Holandija), u vožnji na 1000 metara Gray (Australija), u tandem-vožnji Chaillet-Perrin (Francuska), u cestnoj utrci pojedinaca Pavesi (Italija) i u cestnoj utrci momčadi Italija.

Pobjednici u teškoj atletici: u dizanju pero-lakog tereta Suvigny (Francuska), u dizanju lakog tereta Duverger (Francuska), srednje lakog tereta Wismayr (Nemačka), srednje teškog tereta Hostin (Francuska) i u dizanju teškog tereta Skobla (CSR).

U borenju s oružjem: u floretu pojedinaca Marzi (Italija), u floretu momčadi Francuska, u floretu žena Preis (Austrija) i u borbi s mačem pojedinaca (Italija) i u borbi s mačem pojedinaca Francuska, u borbi pojedinaca s mačem Cornaggia, sabljom Piller (Mađarska), u borenju momčadi sabljom isto Mađarska.

U hrvanju, prosti stil: U borenju pojedinaca tkzv. bantam-težine: Pearce (USA), u borenju pojedinaca pernatte težine Pihlamajäki (Finska), u borenju pojedinaca lake težine Pacome (Francuska), u borenju pojedinaca tkzv. welter-težine Van Beber (USA), u borenju srednje lake težine Johanson (Švedska), u borenju pojedinaca srednje teške težine Mehlinger (USA) i u borenju pojedinaca teške kategorije Rihthof (Švedska).

U borenju grčko-rimskog stila: U borenju pojedinaca bantam-kategorije Brendel (Nemačka), pernatte težine Gozzi (Italija), lake kategorije Malmberg (Švedska), welter-težine Johanson (Švedska), srednje lake kategorije Kokenin (Finska), srednje teške kategorije Svenson (Švedska) i u teškoj kategoriji Vesterger (Švedska).

U vežbanju: Peteroboj vrste (Italija), peteroboj pojedinaca Neri (Italija), na konju Guglielmetti (Italija), na konju u šir Pelle (Mađarska), na vratilu Bixler (Amerika), na ručama Neri (Italija), na karikama Gulak (USA), u prostim vežbama Pelle (Mađarska), u vežbanju s čunjevima Roth (Amerika) i u penjanju Bass (USA).

U modernom peteroboju: Oksensstena (Švedska).

U jedrenju: u klasi monotipi Lebrun (Francuska), u 6 m klasi Holm (Švedska), u 8 m klasi Churchill (Engleska) i u star-klasi Gray (USA).

U pucanju: s pištolom Morigi (Italija) i s puškom malog kalibra Runmark (Švedska).

U jahanju: u ispitivanju dresure Lesage (Francuska), u jahanju s raznovrsnim skokovima Pahud de Morantges (Holandija), u lovačkom jahanju pukovnik Nishi (Japan) i u jahanju ekipa USA.

U plivanju: na 100 m crawl (muških) Myazaki (Japan), na 100 m na leđima (muških) Kijokava (Japan), na 100 m crawl (žena) Madison (USA), na 200 m prsno (muških) Tsuruta (Japan), na 200 m prsno (žena) Denis (Australija), na 400 m crawl (muških) Crabbe (USA), na 400 m crawl (žena) Madison (USA) na 1500 m crawl (muških) Kitamura (Japan), u stafetnom plivanju na 4 x 200 m u crawlu (muških) ekipa Japan, u skakanju u vodu (muških) Gallitzen (USA), u skakanju u vodu (žena) Coleman (USA), u skakanju s tornja (muških) Smith (USA), i žena Poyton (USA), u watterpolu Mađarska i u plivanju na leđima (žena) Holm (USA).

U veslanju: u skifu Pearce (Australija), u dvojcu bez kormilara Engleska, u dvojcu s kormilarem USA, u četvercu bez kormilara Engleska i u četvercu s kormilarem Nemačka, u osmercu USA i u double-skifu USA.

U boksu: u kategoriji tkzv. muhine težine: Enekes (Mađarska), u kategoriji bantam-težine Gwyne (Kanada), u kategoriji pernatte težine Robledo (Argentina), u lakoj kategoriji Stevens (Južna Afrika) i u teškoj kategoriji Lovell (Argentina).

U hokeju momčad Indije.

NEKOLIKO PODATAKA O ČEŠKOSLOVAČKIM ORLOVIMA

Savez češkoslovačkih Orlova udruženje je sa 28 župa u celoj republici. Najviše pripadnika Orlovi imaju još uvek u Moravskoj, dok u ostalim delovima Češkoslovačke republike interesovanje za ovu sasvim versku i političku organizaciju nije toliko. Prema zadnjim statistikama vidi se, da Orlovi u 11 župa napreduju, a u ostalih 17 župa da opadaju. Krajem 1931. godine celokupan orlovski savez imao je u svojim redovima 35.075 dece, 14.766 naraštaja i 71.615 članova, svega dakle 117.105 pripadnika, dok je još krajem 1930. godine celokupan broj pripadništva iznosio 127.040 lica. U prošlogodišnji dakle primećuje se dosta jako opadanje, otprilike 9%, što kod dece iznosi 2092 lica, kod naraštaja 3492 i kod članstva 4351 lice. Interesantno je konstatovati, da je baš u Slovačkoj opadanje Orlovstva veoma jako. Od 27.804 pripadnika iz 1930. godine ostalo je u 1931. tek 16.848 lica.

DRŽAVNI TEČAJEVI NA VEŽBALISTU U NIMBURKU

Sokolsko društvo u Nimburku u blizini Praga ima jedno veliko letnje vežbalište, potpuno udešeno za održa-

Rosija - Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

vanje različitih kurzeva u lakoj atletici, plivanju i t. d. Odmah posle ovogodišnjeg svesokolskog sleta u Pragu priredena su na spomenutom vežbalistu tri tečaja, i to državni tečaj u plivanju, veslanju i igrama, dalje sokolski tečaj u ritmici za američko-češke Sokole, koji su boravili u Pragu za vreme svesokolskog sleta, i konačno bila je tamo i vojnička telesnougovna škola iz Praga. U prvom, državnom kursu, koji je vodio br. Očenašek, bilo je više od dve trećine sokolskog članstva, ostali bili su pripadnici DTJ, Orla i t. d.

Kupujte zastave kod I. Neškudija, Ljubljana

Osnivanje Slovačke matice u Jugoslaviji. Dne 14. o. m. održane su uz prisustvo velikih masa naših jugoslovenskih Slovaka u Bačkom Petroveu velike nacionalne svečanosti, kojima su prisustvovali i zastupnici vlasti, Sokolstva i Matice srpske i Novog Sada. Ovom zgodom osnovana je u svrhu podizanja slovačke kulture u našoj zemlji Slovačka matica, za čijeg je predsednika izabran brat dr. Jan Bulik, advokat iz Novog Sada. Sa konstitucione skupštine odasli su pozdravni telegrami Nj. Vel. kralju Aleksandru i predsedniku bratske Češkoslovačke republike T. Masariku.

Smrt čuvenog ruskog pisca. U Koktebelu, malom letovalištu na Krimu, umro je ovih dana Maksimilijan Aleksandrovič Vološin, pored Bloka i Brusova najistaknutiji predstavnik ruskog simbolizma. Roden je u Kijevu, gde je studirao i pravo, ali je bio zbog učešća na studentskim demonstracijama proteran u Taškent. Svoje prve i to uspele pesme pisao je već u dobi od jedva 13 godina. Njegov prvi uzor bio je Balmont, ali uskoro postaje svoj i dočepa se mesta vodećih simbolizara. Česta putovanja po zapadu Evrope, osobito po Francuskoj i Italiji, oduševila ga za romanizam i misticizam. Do revolucije ostao je individualist, ali u novim prilikama i kod njega izbiju socijalni momenti. Poslednje godine mnogo se bavio s akvarelним slikanjem, na kojem je polju također postigao veoma lepих uspeha. Bio je i jedan od najboljih prevodilaca s francuskog jezika i pisac raznih odličnih eseja. Umro je u 55 godini.

Meštovičev spomenik u Skoplju. Prema novinskim vestima, postoji namera da se u Skoplju podigne monumentalni spomenik našeg oslobođenja. Spomenik imao bi da prikaže jugoslovenski karakter Skoplja time što će predstavljati cara Dušana, najsišnjeg vladara Balkana u srednjem veku i kralja Petra Velikog Oslobođioca, koji je obnovio Dušanovo carstvo. Sada se vode pregovori sa kiparom Meštovičem, da on izradi ovaj spomenik, čime bi i na našem jugu imali trajan i vidan dokument veličine našeg najvećeg umetnika. Meštovič je, kako se tvrdi, u načelu prihvatio ovu ponudu.

Razume se, da najveća zasluga pripada načelniku društva br. M. Vujiću, koji se je i ovom prilikom pokazao kao spreman stari Soko. Njemu je uspeo, da u razmerno kratko vreme polučil zavidan uspeh. Sav odbor bio je angažiran kod te javne vežbe pa je i radi toga sve prošlo u najboljem redu.

Vežbalište je bilo natrpano publikom, što je opet znak, da je naš Sokol pod sadašnjem upravom vrlo obljubljen kod svojih sumestana. Moralni je i materijalni uspeh odličan, pogotovo uzevši u obzir današnje teške prilike. Z.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO SV. JEDERT NAD LAŠKEM

V globoki zavesti si je naše mlado društvo nadelo nalogo, da kljub temu, da se nahaja v gorski vaseci, razširi svoja krila se na ostale vasece. Pričelo je zbirati člane v tri četrt ure oddaljeni Rečici, da tam osnuje sokolsko četo. Ze na dan 15. avgusta t. l. se je sklical sestanek v prostorih brata Videčnika, kjer je nove člane in navzoče v daljšem govoru o Sokolstvu, narodni zavesti in o Tyršu, pozdravil in otvoril sestanek starosta br. Golob, ki je od vseh prisotnih žel za svoja izvajanja splošno odobravanje.

Po prečitaniu pravil se je pričelo v vpisovanjem članov in je po končanem vpisovanju znašalo število članov 34.

Predsedstvo pripravljalnega odbora je prevzel brat ing. Kloc, rud. ravnatelj.

Ze 18. septembra se bodo zbrali bratje in sestre iz Rečice in Hude jame, da si izberejo upravo. Upamo, da bo sokolska ideja našla na Rečici in Hudi jami velik odmev in da bodo kmalu lahko poročali, da deluje v tem kraju ne četa, nego mlado in agilno društvo. Bratje in sestre na plan, naj nas v bodočem življenjskem potu vodijo visoki Tyrševi nauki. — Zdravo!

SOKOLSKO DRUŠTVO GORNJI GRAD

Na lep način je naše društvo proslavilo dne 7. t. m. otvoritev delnega Sokolskega doma in razvijte prapora. Ze na predvečer je bilo vse mesto v zastavah, okna pa so bila okrašena s cvetjem in zastavicami in iluminirana. Ko se je stemnilo, je izpred Sokolskega doma krenil po mestu sprevod z godbo na čelu, a raz griček nad Sokolskim domom so pokali topčiji. Sprevod se je ustavil najprej pred domom br. staroste, kjer je godba zaigrala sokolsko koračnico, Sokolska mladina pa je med tem br. starosti poklonila lep šopek cvetja. Brat starosta je nagovoril manifestante. Nato se je sprevod ustavil pred stanovanjem kumice prapora S. Zipkinove in kuma br. Košenina, katerima sta bila isto tako izročena šopka, za kar sta se iskreno zahvalila.

V nedeljo zjutraj ob 4. uri je gasilska godba igrala po mestu budnico. Kmalu po sedmih pa so se ze pričeli zbirati gostje. Kot prvi so došli Celjani z župnim starosto br. Smertnikom. Z njimi se je pripeljal tudi komandant celjskega vojnega okruga polkovnik br. Gavrilović v sokolskem kroju. Sedli so Sokoli in gostje iz Savinjske in Šaleške doline, Ljubljane, škofje Loke in od drugod. Ob pol 11. uri so se zbrali na telovadišču vsi sokolski oddelki in gasilci v krogih. Navzočega pa je bilo tudi veliko število drugega občinstva. Društveni starosta br. dr. Rak je pozdravil prisotne, zlasti podbana g. dr. Pirkmajera, komandanta celjskega vojnega okruga br. Gavrilovića, zastopnika saveza in celjske sokolske župe br. Smertnika, zastopnika ZKD in mariborske sokolske župe brata dr. Goriška, zastopnika ljubljanske sokolske župe starosto ljubljanskega Sokola br. Kajžlja, narodnega poslanca br. Pustoslamskega in druge. Za staroste so govorili podban g. dr. Pirkmajer, br. Smertnik, br. Pustoslamski in mestni župan br. Mermal. Podban g. dr. Pirkmajer je nato izročil odklovanja in sicer br. dr. Raku red jugosl. krone IV. razreda, br. Košenina red Sv. Save IV. razreda in s. Zipkin red Sv. Save V. razreda, s katerimi jih je odkloval Nj. Vel. kralj. Nato je kum prapora br. Košenina s kratkim in jedrnatim nagovorom izročil društvu prapor v roke br. starosti, ki je prapor razvil, zaobljubil praporščaka brata Zmoeva in mu ga izročil. Kumica je nanj pripela krasen trak; prav tako br. Feux za Čitalnico.

V drog prapora je bilo zabitih 120 spominskih žeblicev. Pri tem je pripomniti, da je doposlane žeblice zavrnilo le 14 oseb. Sedila je otvoritev doma, nakar se je formiral sprevod z godbo rudarjev iz Velenja na čelu. V sprevodu je bilo 6 sokolskih in 2 gasilski zastavi, 80 članov in 50 članic v krogih, deca in naraščaj ter nad 60 gasilcev z gornje-grajsko gasilsko godbo. Sprevod je bil po mestu navdušeno pozdravljen in obsipan s cvetjem.

Ob 15. uri se je pričela javna telovadba. S prostimi vajami je nastopilo 48 članov, 30 članic, 11 naraščajnikov, 12 naraščajnic, 10 moške in 25 ženske

dece. Na orodju in sicer krogih, bradlji in drogu se nastopile vse vrste. Telovadba je uspeła zelo dobro in ji je prisostvovalo okoli 1500 oseb. Po telovadbi pa se je razvila animirana zabava.

Upanje je, da bo gornjegrajski Sokol sedaj, ko ima lastno streho, še intenzivnije deloval. Z otvoritvijo doma in razvijtem prapora pa je Sokol najlepše proslavil Tyrševno leto.

Zahvala!

Uprava Sokolskega društva Gornji grad se vsem, ki so pri prireditvi dne 7. t. m. sodelovali in na kakršen koli način pripomogli do tako sijajnega uspeha iskreno zahvaljuje. — Zdravo!

Starosta: Tajnik: Dr. Janko Rak. Stanko Pleskovič.

Župa Ljubljana

SOKOLSKO DRUŠTVO MEDVODE

Naše sokolsko društvo je imelo dne 7. avgusta t. l. svoj javni nastop na lastnem telovadišču pri kolodvoru. Sestre in bratje so naravnost tekmovali v marljivosti pri pripravljanih delih; vreme je bilo zelo lepo in tako je vsa prireditelj kar najlepše izpadla. Člani, članice, naraščaji in deca so pri telovadbi pokazali plodove svojega vežbanja, pa tudi orodna telovadba je pokazala veliko spretnost in izvežbanost nastopajočih. Deca se je izkazala tudi v raznih igrah in tekmah.

Domache članstvo pa se je z brati iz St. Vlada nad Ljubljano, iz Jezice in Polja kosalo v odbojki, v kateri so zmagali domačini.

Po telovadnem nastupu se je vršila vrtna veselica, ki je bila zelo živahna, vse pa se je izvršilo mirno in dostojno kot zahteva sokolska misel.

V preteklem letu je društvo kupilo lepo letno telovadišče, ki je tudi že plačano, postavilo si je zasilno barako, napeljalo električno luč ter sploh lepo napredovalo. V zamskem času imamo svoje sicer skromno gnezdo v stari šoli, kjer smo postavili majhen gledališki oder, vendar precej pripraven za naš okraj. Nujno bi potrebovali večjo dvorano — telovadnico. Za tem ciljem gre sedaj vse naše stremiljenje. Zavedamo se, da bo treba še dosti težav prenesti, toda s pogumom in vztrajnostjo bomo se tudi to dosegli.

SOK. DRUŠTVO STARA CERKEV

Sokolsko društvo Stara cerkev prirediti dne 4. septembra 1932. redni letni telovadni nastop na letnem telovadišču. Vabljeni vsi ljubitelji in prijatelji Sokolstva. Za dobro zabavo bo skrbel sokolska godba »Iskra« iz Ribnice.

Župa Novi Sad

ZUPSKE UTAKMICE U ODBOJCI

Ovogodišnje zupske utakmice u odbojci za Sokolsku župu Novi Sad bile su održane u nedelju 31. jula o. g. na letnjem vežbalistu Sokolskog društva Subotica, zvanom »Sokolovaca« na Paliću. Utakmice su trajale ceo dan, jer se igralo po »bod-sistemu«, tako da su morali međusobno igrati sve takmičarske vrste.

Voda utakmica bio je brat Pavle Daljević, član T. O. župe Novisad. Sudjice su bili braća: Daljević, Jeger, Rudkuc, Tešić, Aradski, Kral i sestre: Rakić Mudroh i Zvekić. Utakmicama je prisustvovali i načelnik župe br. Milan Teodorović. Bilo je prijavljeno 7 članskih vrsta, 4 vrste članica, 3 vrste muškog naraštaja i dve vrste ženskog naraštaja. Prvenstvo članova osvojila je vrsta Sokolskog društva Subotica. Prvenstvo muškog i ženskog naraštaja isto tako osvojile su vrste muškog i ženskog naraštaja Sokolskog društva Subotica, dok je prvenstvo članica osvojila vrsta Sokolskog društva Senta.

Kod članova vrste su se plasirale ovim redom: 1. vrsta Subotica sa 12 bodova; 2. Sombor 11 bodova; 3. Senta 10 bodova; 4. St. Bečej 7 bodova; 5. Novisad i Mol sa po 3 boda i 6. Despot Sv. Ivan sa 2 boda.

Kod članica prva je vrsta Senta, druga Novisad, a treća Sombor. Kod muškog naraštaja na prvom mestu je vrsta Sokolskog društva Subotica, na drugom Novisad, a na trećem St. Bečej. Kod ženskog naraštaja prva je vrsta Sokolskog društva Subotica, pošto prijavljena vrsta ženskog naraštaja društva Sombor uopšte nije došla na utakmice.

Kako je na ovim utakmicama učestvovalo više društava, to se moglo videti i više raznih načina ove igre. Iznećemo ih ukratko. Vrsta Sokolskog društva Subotica igra jedan koristan sistem sa visokim dodavanjem i ostrim pucanjem. Igra je više ofenzivna sa lepim potezima, i pojedini igrači mogu da pokažu svoju uvežbanost i spretnost. Sombor i St. Bečej igraju živo i oštro sa dugim loptom. Ovaj način za publiku je naročito zanimljiv, jer lopta dugo prelazi s jedne strane mreže na drugu. Kombinacija je ovde malo, a skupnost u igri dosta

slaba. Senta je srećno kombinovala ofenzivni sistem Subotičana sa sistemom Somboraca te pružila korisnu i lepu igru sa dosta čestim kombinacijama. Samo nam se čini, da je malo po ovom sistemu uvežbavala, jer vrsta sama nije dosta uvežbana. Novisad pak ima jake i opasne »serve«, davanju kratko i nisko. Mol pruža na momente lepu živu i brzu igru sa dugim loptom, no brzo se zamore, dok Despot Sv. Ivan igra još dosta početnički.

Na koncu smatramo potrebnim napomenuti, da »bod-sisteme«, po kome su ove utakmice održane, nije još ali samo kada je malo utakmičarska vrsta. On je možda najpravedniji od svih sistema. Ali utakmice po ovom sistemu traju i suviše dugo, tako da se na kraju, kada utakmice treba da su najinteresantnije, gubi pravi efekat jer se i igrači i publika zamore, iscrpe, postaju nervozni, tako da one na koncu ne daju pravu sliku sokolskih utakmica.

Nadamo se, da su kako pojedine društva, tako isto i sam tehnički odbor župe, iz ovih utakmica izveli po potrebu pouke za daljnji rad. — L. T.

SOKOLSKO DRUŠTVO CRVENKA

15. avgusta o. g. udavio se u kralju Kralja Petra u Crvenki br. Nikola Tomić, rodom iz sela Bastasa opštine Drvara, srez Petrovački, Vrbaske banovine. Pokojnik je bio jedan od najvrednijih, i najpoštenijih omladinaca. Kao privrednikov pitomec starao se da se što više oduži svome dobrotvoru, pa se mnogo starao oko mladih pitomaca, poučavajući ih u svemu što je dobro i korisno. U 1928 je izabran za predsednika Knjižnice i čitaonice Privrednikove omladine u Crvenki, na kome položaju je ostao sve do svoje tragične smrti. Bio je jedan od najvrednijih članova Sokolskog društva u Crvenki, kao član vežbač, zatim član Sport-kluba »Bratstvo« i t. d. Njegovim prijatelj i poznanici oplakuju gubitak ovog mladog druga i brata, koji je dao leko od svoje rodne grude, svojih roditelja i rodbine ovako tragično završio svoj mladi život. Neka mu je večan pomen! M. S.

Župa Split

OKRUŽNA NATECANJA SPLITSKOG OKRUŽJA

Okružna natecanja održala su se 5. juna. Istima pristupilo je samo 1 odeljenje članova Sokolskog društva Split i 5 pojedinaca istoga društva sa celim određenim rasporedom natecanja, za tim jedno odeljenje članova Sokolskog društva Sućurac sa natecanjem u lakoj atletici.

Muški naraštaj postavilo je Sokolsko društvo Split s jednim odeljenjem u svim disciplinama i jedno odeljenje naraštaja Sokolskog društva Sućurac u natecanju lake atletike.

Članice postavilo je Sokolsko društvo Split jedno odeljenje i 4 pojedince, ženski naraštaj 2 odeljenja Sokolskog društva Split sa natecanjem u svim disciplinama.

Rezultati:

Članovi (natecanje u svim disciplinama):

I. Sokolsko društvo Split: postiglo je 509,23 od mogućih 850 tačaka, prema tomu nije postiglo potrebni broj tačaka od 550 za postignuće diplome.

Kao pojedinci postigli su diplomu: 1. Spero Vaso sa 104,59 tačaka; 2. Mijić Veljko sa 99,23 tačaka; 3. Paut Antun sa 94,94 tačaka; 4. Kaliterna Zvonko sa 93,29 tačaka.

Članovi (natecanja u lakoj atletici): II. Sokolsko društvo Sućurac: postiglo je 180,95 od mogućih 430 tačaka te prema tome nije postiglo potrebni broj tačaka od 196 za postignuće diplome.

Kao pojedinci postigli su diplomu: 1. Grubišić Rudolf sa 33,73 tačaka; 2. Batina Antun sa 33,55 tačaka; 3. A. Fircić Vekoslav sa 31,26 tačaka.

Muški naraštaj (natecanje u svim disciplinama):

I. Sokolsko društvo Split: postiglo je 576,62 od mogućih tačaka 850 te prema tomu postiglo diplomu. (Potrebni broj za diplomu 550.)

Kao pojedinci postigli su diplomu: 1. Kevo Ratko sa 104,34 tačaka; 2. Sekić Mijko sa 97,32 tačaka; 3. Maljević Viktor sa 93,35 tačaka; 4. Kokić Rudolf sa 92,35 tačaka; 5. Demori Ferdo sa 90,31 tačaka.

Muški naraštaj (natecanje u lakoj atletici):

II. Sokolsko društvo Sućurac: postiglo je 168,77 tačaka od potrebnih 430, te prema tome nije postiglo potrebnih 191 tačku za diplomu.

Kao pojedinci postigli su diplomu: 1. Marković Ante sa 32,32 tačaka.

Članice (natecanje u svim disciplinama):

I. Sokolsko društvo Split: postiglo je 428,50 od mogućih 766, te prema tome nije dobilo potrebni broj tačaka od 476 za diplomu.

Kao pojedince postigle su diplomu: 1. Bukarića Dobrića sa 84,60 tačaka; 2. Linardović Danica sa 82 tačke

Župa Beograd

ZUPSKO TAKMIČENJE U PLIVANJU

Na kupatilu Bob-kluba 11 o. m. sastali su se takmičari da se takmiče u plivanju za naslov »župskog plivača« kao i za prvenstvo župe u plivanju i skokovima.

Utakmice je vodio načelnik župe sa svojim prednjačkim zborom, koji je pozdravio takmičare i dao im potrebna obaveštanja o redu takmičenja. Od strane starešinstva župe pozdravio je takmičare i podelio uverenja pobjednicima br. Dušan Cvetković.

Pošto je bio gotov raspored pripremljenih takmičara iz Beograda-matrice, Sokola II, IV, V, zatim Sokolskog društva iz Pančeva i Zemuna tehnički vola utakmica br. Davidov dao je znak za početak takmičenja, a sudije su zauzeli svoja mesta. Redom startovalo se ceo dan i tek oko 18 časova žiri je proglasio sledeće rezultate:

Naslov župskog plivača dobili su iz Sokol. dr. matice: braća: Toni Spero, Otokar Novotni i s. Greta Rajtinger, iz Beograda V braća: Milan Stojanović, Slavko Marjanović, Milutin Mihajlović Simo Dušan, Svetislav Nedeljković i s. Milica Lozić.

Prema tome župa je dobila devet župskih plivača.

Na župskim utakmicama u plivanju i skokovima pojedinačno su najbolje rezultate postigli: Toni Spero sa 73-76 bodova, drugi je Otokar Novotni sa 48-20 boda. Od sestara s. Vera Veljković, polučila je na 100 metara odlično vreme od 1:26 minuta. Svi iz Sokol. dr. Matice.

Od muškog naraštaja prvi je Miliivoje Kojić sa 26 bodova i Dejan Kostić sa 25 bodova, iz Zemuna. Od ženskog naraštaja prva je Greta Rajtinger sa 26 bodova iz Sokolskog društva Matice, dok je druga Milica Milošević iz Zemuna sa 22 boda.

Po društvima prvo mesto je zauzelo Sokolsko društvo Beograd-matica sa ogromnom diferencom, postignuvši 313-36 bodova, zatim Pančevo sa 139-06 Zemun sa 125, Beograd IV sa 54, Beograd III sa 37-62 i poslednje mesto Beograd V sa 24-56 bodova.

Prema gornjim rezultatima »Matica« je zasluženo odnela pobjedu za koju je bila sigurna, jer je ovo društvo treniralo još od januara ove godine u bazenu a docnije na Savi te je zbog toga postiglo odlične rezultate koji se približuju jugoslovenskim podsaveznim rezultatima.

IZBIRNE ZUPSKE UTAKMICE U ODBOJCI

Na sednici T. O. Z. rešeno je, da se utakmice u odbojci održe 4 septembra.

Pošto je Sokolsko društvo iz Stare Pazove molilo da se ove zupske utakmice održe kod njih, to se u sporazumu sa starešinstvom župe odlučilo da se ove utakmice održe u Staroj Pazovi.

Župa Bjelovar

SOKOLSKO DRUŠTVO VIRJE

Naše vredno Sokolsko društvo priredilo je ove godine nekoliko vrlo uspešnih priredaba. Značajan uspeh vidio se je prigodom javne vežbe, koja je održana 17. jula uz sudelovanje brat. Sokolskog društva iz Novigrada Podravskoga. Ostala bratska društva nisu se odazvala pozivu.

Vežbači su izvalili svoje nastupe precizno, uz pratnju vatrogasne glazbe iz Molva. Osobito lepa tačka bila je nastup naraštajki u »Vilinjem plesu«. Vrlo lepo kostimirane, izvalile su svoj ples odlično, tako da su naišle na sveopće odobravanje.

Zenski naraštaj (natecanje u svim disciplinama):

1. Sokolsko društvo Split 1 odeljenje: postiglo je 441.90 od mogućih 766, te prema tome nije postiglo potrebni broj tačaka za diplomu od 476.

2. odeljenje: postiglo je 384.44 te prema tome ni ono nema potrebni broj tačaka za diplomu.

Kao pojedince postigle su diplomu: 1. Stipanović Vesna sa 85 tačaka; 2. Mitrović Tonka sa 83.21 tačaka.

Rezultati kod pojedinih grana lake atletike:

Skok u visinu: 1. Celić Davor 150 centimetara; 2. Špero Vaso 145 cm; 3. Batina Antun 140 cm.

Skok u daljinu: 1. Špero Vaso 550 centimetara; 2. Botić Sveslav 540 cm; 3. Kaliterna Zvonko 510 cm.

Bacanje kugle 7-25 kg: 1. Mijić Veljko 955; 2. Batina Antun 875; 3. Deaganja Branko 835.

Trčanje na 100 m: 1. Botić Sveslav 13.2 sek.; Grubišić Rudolf 13.2 sek.; 2. Tešija Ante 13.3 sek.; 3. Špero Vaso 13.8 sek.; Alfirević Veljko 13.8 sek.

Muški naraštaj — skok u visinu: 1. Kevo Ratko (Split) 145 cm; 2. Asanović Savo (Split) 140 cm; 3. Sekić Mirko (Split) 135 cm; Maljevac Viktor 135 cm.

Skok u daljinu: 1. Kokić Rudolf (Split) 495; 2. Asanović Sava (Split) 480; Demori Ferdo (Split) 480; 3. Marčević Ante (Sućurac) 475.

Bacanje kugle 5 kg: 1. Kevo Ratko (Split) 1075 cm; 2. Asanović Sava (Split) 962 cm; 3. Bilić Ivan (Sućurac) 921 cm.

Trčanje 100 m: 1. Kokić Rudolf (Split) 13.8 sek.; Maljevac Viktor (Split) 13.8 sek.; 2. Kevo Ratko (Split) 13.9 sek.; Demori Ferdo (Split) 15.9 sek.; 3. Asanović Sava (Split) 14 sek.

Članice — skok u visinu: 1. Šimunda Zora 120 cm; 2. Linardović Danica 115 cm; 3. Radić Neda 110 cm.

Skok u daljinu: 1. Radić Neda 427 centimetara; 2. Šimunda Zora 390 cm; Linardović Danica 390 cm; 3. Bukarica Dobriča 375 cm.

Trčanje na 60 m: 1. Radić Neda 9.4 sek.; 2. Bukarica Dobriča 9.5 sek.; Šimunda Zora 9.6 sek.; 3. Linardović Danica 9.6 sek.

Bacanje koplja: 1. Šimunda Zora 16.65; 2. Bukarica Dobriča 15.20; 3. Šifranko Danila 15.10.

Zenski naraštaj — skok u visinu: 1. Drezga Katica 120 cm; Stipanović Vesna 120 cm; 2. Zepina Regina 115 centimetara; Mitrović Tonka 115 cm; 3. Jovanović Eva 110 cm.

Trčanje na 60 m: 1. Stipanović Vesna 9.2 sek.; 2. Drezga Katica 9.4 sek.; 3. Mitrović Tonka 9.6 sek.

Skok u daljinu: 1. Drezga Katica 355 cm; Zepina Regina 355 cm; Mitrović Tonka 355 cm; 2. Jovanović Eva 345 cm; 3. Bego Mira 330 cm; Kačić Nada 330 cm; Čulić Lepa 330 centimetara.

Bacanje koplja: 1. Drezga Katica 1640 cm; 2. Čulić Lepa 1570 cm; 3. Zepina Regina 1460 cm.

JAVNA VEŽBA I NATECANJA BRACKOG OKRUŽJA U SUPETRU DNE 31 JULA 1932

Dana 31 jula o. g. u 6 sati ujutro održavala su se natecanja u novo osnovanom bračkom okružju, kojemu su pristupili članovi iz Sokolskih društava Supetar, Milna (na spravama i laka atletika) te Postire i Sutivan samo u lakoj atletici.

Rezultati natecanja su zadovoljavajući, ako se uzme u obzir, da je to prvo natecanje. Sada treba da se nastavi započetim radom, pa će do godine uspeh biti mnogo veći. Naravno preporučamo da bratska društva uznaštoje ova natecanja proširiti i na ostale kategorije.

U prvoj grupi pobedio je brat Vučković Ivo iz Supetra, osvojivši sa 65.29 tačaka prvo mesto. Drugo mesto osvojili su braća Papić Niko iz Supetra i Bonačić Luka iz Milne sa 55.38 tačaka.

U drugoj grupi (laka atletika) pobedio je brat Hranueli Frano iz Postira sa 40.08 tačaka. Drugi je brat Marin-ković Toma iz Postira sa 36 tačaka, a treći Negotić Roko iz Sutivana sa 33.13 tačaka.

U svemu je bilo 8 natecatelja u prvoj grupi, a 10 u drugoj. Uvereni smo, da će braća započetim radom nastaviti i da će se tome radu privući i ostala društva, koja za sada ne pokazuju ono pravo sokolsko shvaćanje, koje treba da resi svako sokolsko društvo.

Nakon natecanja održani su pokuši, koji su dobro uspešni, te time osigurali sam uspeh javne vežbe.

Po dolasku više ptobroda iz raznih mesta svrstala se povorka, u kojoj je sudelovalo 483 pripadnika svih kategorija, praćena sa 5 glazba te je obišla mesto, pozdravljena od oduševljenog građanstva i ostale publike.

U 5 sati započete su same svečanosti na lepo uređenom letnjem vežbalištu sa razvićem nove zastave Sokolskog društva Supetar. Javna vežbu započeli su članovi, njih 60 na broju, koji su skladno i dobro odvežbali proste vežbe za IX svesokolski slet u Pragu. Najbrojnija su bila muška i ženska deca koja su vežbala vežbe od br. Frana Lhotskog sa mnogo shvaćanja, akoprem su mnogi vežbali po prvi puta sa glazbom. Nastupilo je u svemu 102 dece.

Zatim su naraštajke vrlo lepo odvežbale svoje proste vežbe, s kojima je naš ženski naraštaj nastupio u Pragu. Muški naraštaj izveo je svoje vežbe sa mnogo poleta, ali bi broj samih vežbača morao biti znatno veći. Za pohvaliti je nastup braće na spravama, iako su same vežbe bile lake i jednostavne. Na preči nastupilo je 6 braće iz Postira, a na ručama kombinirana vrsta iz Supetra i Milne. Odlično i sa puno ritmičkog shvaćanja odvežbale su članice Sokolskog društva Split svoje lepe ritmičke proste vežbe. Nadamo se, da će njihov nastup znatno doprieti, da se samo vežbanje ženskih ka-

tegorija u bračkom okružju što više raširi i pospeši. Kao poslednju tačku ove dobro uspele javne vežbe završilo je Sokolsko društvo Postire s lepom i slikovitom piramidom na ručama.

Od uspeha ove javne vežbe mi se nadamo, da će se rad u novo osnovanom bračkom okružju nastaviti s istom ljubavlju i požrtvovnošću kao što je i započeo, a sve na procvat naše velike sokolske misli. Zdravo! — F. L.

Župa Varaždin

SOKOLSKA SVEČANOST U VARAŽDINSKIM TOPLICAMA

U nedelju 14 augusta o. g. razvilo je Sokolsko društvo Varaždinske Toplice svoj društveni barjak i održalo svoju ovogodišnju javnu vežbu.

U barjacima okićenom kupališnom parku sakupili su se Sokoli sokolskih društava Varažd. Toplice, Ludbreg i Varaždin te četa Kastelance-Jakopovec, Svibovec, Novi Marof i Remetinec, a pojedine delegate odaslale su i ostale okolišne čete.

Kako mesni župnik nije posvetio barjak to je obavljeno samo razviće, koje je započelo pozdravnim govorom starešine domaćeg društva, brata Viktora Steganišeka; nakon govora je ot-svirana himna. Zatim je govorio zastupnik kuma barjaka, brat Dimitrije Pavlović, potpukovnik artiljerije kraljeve garde, koji je u ime armijskog generala g. Petra Živkovića pričvrstio na koplje zastave prekrasnu vrpču. Sa zanosnim je rečima brat Pavlović predao barjak barjaktaru, koji je položio

zakletvu. U ime župe čestitao je slavi lepim rečima župski starešina br. Mladen Belčić.

Nakon razvića barjaka održan je nastup ovim redom: deca čete Kaštelance (12) župske proste vežbe, ženska deca Ludbreg (16) župske proste vežbe, naraštaj Var. Toplice (5) i Kaštelance (9) praške vežbe, ženski naraštaj Ludbreg (9) praške vežbe, članovi čete Svibovec (15) simboličnu vežbu »Dolazak Hrvata«, naraštaj čete Kaštelance »Petorku« i skupine, članovi Varaždin, Ludbreg i Var. Toplice (21) praške vežbe, seoske čete (24) praške vežbe i dve vrste (Varaždin i Varažd. Toplice) na ručama i preči. Pojedine kategorije predveli su župski načelnik Z. Suligoj te braća i sestre Šebašić, Bosanac, Ružić i Madarić. Naravno valja istaknuti odlično izvedene vežbe članova, ženskog naraštaja, »Petorku« i simboličnu vežbu čete Svibovec i vežbe na spravama.

Svečanosti prisustvovalo je mnogo naroda te brigad. general brat Miljković, okružni inspektor brat dr. Pfeifer, narodni poslanik brat Jovan i ostali. Posle podne održana je vrlo uspeša pučka zabava.

JAVNA VEŽBA U MURSKOM SREDIŠĆU

U neposrednoj blizini severne naše granice održana je 10 augusta o. g. lepa sokolska svečanost. Celo Mursko Središće pripravilo se je za taj dan, da po svome običaju primi srdačno u svoju sredinu braću iz bliže i dalje okoline. Braću župu zastupao je zamenik načelnika brat Lacko Zima sa

još dvojicom braće, a društva i čete bila su zastupana ovako: Čakovec 150, Donja Lendava 90, Strigova 30, Gornji Mihavljavec 20, Kotoriba 4, Varaždin 16 članova konjice, Vratišinec 40 te Macincec, Nedelišće i Križovec sa 4 člana. Samo domaće društvo prisustvovalo je sa 210 članova raznih kategorija. Javnu vežbu posetio je i brigadni konjički general, brat Lazar Milosavljević, te sreski podnačelnik brat Abram te odred konjice 8 konjičkog puka. Nastupile su sledeće kategorije: ženska deca (21), muška deca (30), muški naraštaj (21), članice (24), članovi (48) i 3 vrste na spravama, a zatim konjica 8 konjičkog puka (12) i konjica Sokolskog društva Varaždin (16). Vežbama su upravljali braća načelnik Draksler i Ražlek te sestra Cimerman. Vežbe je pratila muzika Sokolskog društva Varaždin. Nakon nastupa održana je vrlo uspeša zabava.

JAVNA VEŽBA U LUDBREGU

24 jula ov. g. održalo je Sokolsko društvo Ludbreg svoju treću javnu vežbu s ovim rasporedom: Ženska deca Ludbreg (17) župske proste vežbe, članovi čete Veliki Bukovec (10) praške vežbe, ženski naraštaj Ludbreg (6) praške vežbe, članovi Ludbreg, Var. Toplice, M. Bukovec i Prelog (22) praške vežbe, članice Ludbreg (4) praške vežbe, zatim 3 vrste na spravama i odbojka u kojoj je između Ludbrega i Preloga pobedio Ludbreg. Pre javne vežbe održana je povorka kroz mesto u kojoj je bilo oko 200 članova. Vrlo lep govor održao je zamenik starešine, br. dr. Perić.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

je najmodernije urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostijega do najmodernijega.

Tiska šolske, mladinske, i poslovne in znanstvene knjige. — Ilustr. knjige v enobarvnom in večbarvnom tisku. B. ožura in knjige v malih in največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, c. nikov in reklamnih listov.

LASTNA TVORNICNA ŠOLSKIH ZVEZKOV

Šolski zvezki za osnovne, mešč. in srednje šole, risanke, dnevniki in beležnice.

Vse tiskovine za društva in čete (lepake, letake, izpisovalca itd.) daje v tisk učiteljski tiskarni!

UČITELJSKA KNJIGARNA

ima v zalogi »Galerijo naših mošt«: 1. Trubar, 2. Vodnik, 3. Elomžič, 4. Prešeren, 5. Lovst. k., 6. Sirlir, 7. Jurčič, 8. Gregorčič, 9. Aškerc, 10. Tavčar, 11. Levec, 12. Eravec, 13. Jenko, 14. Cankar, 15. Gangl, 16. Parma, 17. Kersnik, 18. Miler, 19. Zupančič, 20. Sirosmayer. Slika 10 Din.

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sok. Glasniku!

SEVER & KOMP. LJUBLJANA

Suše jedine gobe kupuje

KLIŠEJE svih vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnije

KLIŠARNA ST-DEU (Slovenija - Dalmatinska)

industrija športskih proizvoda

M. DRUCKER

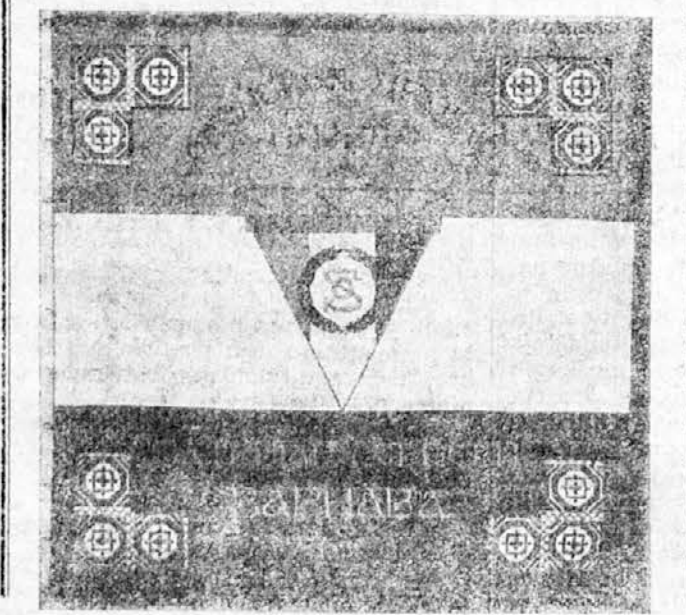
ZAGREB, ILICA 39
BEOGRAD, KNJZ MIHAJLOVA 35
(Pasaž Akademije Nauka)

Lakofletikel — Odbojka!

Celokupna oprema za sve športove

ЈОС. ХАФНЕР * ЛЈУБЉАНА
ПРИСОЈНА УЛИЦА 5 (Табор)

Соколске заставе по прописима СКЈ, по оригиналним напратима — Уметнички рад — Дубоко снижене цене! Тражите необавезне оферте и референце!

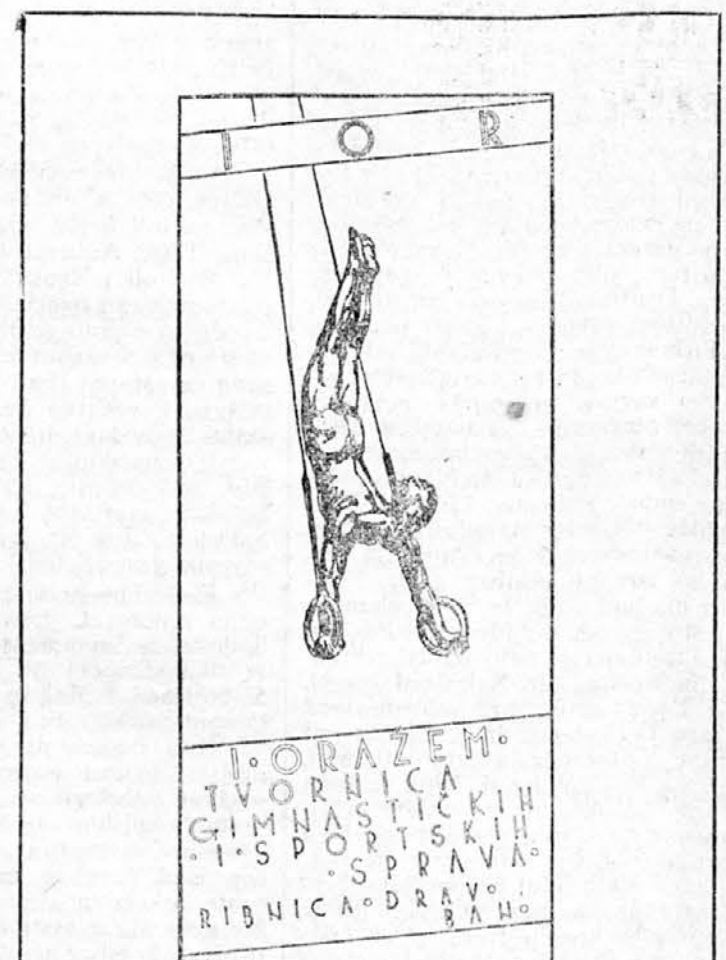

Klišeje

vseh vrst, enobarvne in večbarvne izdeluje klišarna

JUGOGRAFIKA LJUBLJANA
SV. PETRA NASIP ŠT. 23
Telefon št. 2495

Širite »Sokolski glasnik«!

1 par karika dvojno klejanih S 79 Din 155-
trostruko " S 79a " 185-
sa lakim cevima
opšivene u kožu Din 155-
za mladež 2 klejanih " 85-

Širite sokolsku štampu!
Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

- Sokolsku knjižnicu**
- I. sveska: E. Gangl: 0 sokolski ideji.
 - II. " Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
 - III. " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
 - IV. " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Orazen.
 - V. " Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
 - VI. " Jan Peikan: Dr. Miroslav Tyrš.
 - VII. " Jan Křen: Cilj sokolskih težanj.
 - VIII. " E. Gangl: Tyršev Sokolstvo. (Sloven. tekst)
 - VIII.a " Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
 - IX. " Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.
- Svaka sveska stoji 3 Din

- PUTEVI I CILJEVI**
U tvrdom povezu 8 Din
- Franjo Mačus: ODOBJKA (VOLLEY BALL)**
U kartonu 12 Din
- Franjo Malin: Praktički udžbenik češkog jezika.**
U kartonu 15 Din
- Dr. Viktor Novak: SVESLOVENSKA MISAO**
U kartonu 9 Din
- Miroslav Ambrožič: METODIKA SOKOLSKE VZGOJE**
U tvrdom povezu 36 Din
- Franjo Malin: ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA**
U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
Ljubljana, Narodni dom
Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831